

Činnost expertní skupiny OOA-S pro digitalizaci a restaurování Národního Filmového Fondu ČR.

Ochranná organizace autorská OOA-S oznamuje, že v rámci ochrany autorských práv autorů děl výtvarného umění, architektury a obrazové složky audiovizuálních děl zahájila činnost její expertní skupina složená z předních filmových a televizních kameramanů a digitálních restaurátorů. Ti se budou cíleně věnovat hodnocení výsledků digitálního restaurování filmových děl. Situace s digitální prezentací českých dramatických a dokumentárních filmů je v České republice velice neuspokojivá. Rovněž digitalizace v rámci televizního vysílání zatím nedosahuje potřebné kvality. Expertní skupina vypracovala hodnocení zrestaurovaných celovečerních filmů, které byly digitalizovány mezi roky 2011-2018 různými postupy. Zarážející je jejich malé množství a rovněž jejich velmi nízká kvalita. Expertní skupina se bude nadále zabývat hodnocením dalších digitalizátů, a to nejen filmových ale i vybraných televizních uměleckých pořadů. V nedávné době se objevil další titul digitalizovaný proti vůli autora. Jedná se o film „Zlatá reneta“. Autor kameraman Andrej Barla, navrhuje dát film do seznamu hodnocení expertní skupiny OOA-S se 30% kvalitou. Film byl i přes stížnost autora v ČT v roce 2019 odvysílán.

Rozdělení digitalizovaných filmů:

Filmy jsou rozděleny do skupin označující typ digitalizace jako je remastering, negativní remastering, vulgární (neautorizovaná) digitalizace a digitalizace autorizovaná (podle certifikované metodiky DRA). Toto hodnocení si klade za cíl upozornit nejen odbornou veřejnost, za co a jakým způsobem se utrácejí peníze daňových poplatníků, ale rovněž položit otázku, proč se za vynaložené vysoké prostředky neprovádí digitalizace filmů tou nejlepší a ověřenou metodou vedoucí ke kvalitním výsledkům?

Terminologie:

Digitalizace – jakýkoliv převod analogových informací do dat digitálních

Restaurování – obnova původního vzhledu uměleckého díla

Remastering – dnes digitální úprava uměleckého díla s možností nových autorských korekcí a úprav, vzniká nová autorská verze díla

Negativní remastering – nová změna uměleckého díla s následkem jeho poškození

Digitální restaurování – obnova původního vzhledu díla podle přesné restaurátorské metodiky využívající digitálních nástrojů

Vulgární digitalizace – neodborná, nemetodická digitalizace prováděná s cílem levného zpřístupnění (poškozující původní vzhled uměleckého díla - často se vydává záměrně za tzv. restaurování).

Expertní skupina OOA-S pracuje na základě těchto dokumentů:

Metodiky digitalizace národního filmového fondu vytvořené projektem NAKI FAMU/NFA

č. DF13P01QVV06

IMAGO a A.Č.K. deklarace o DRA

Ostatní dokumenty (mezinárodní a národní směrnice a standardy)

Složení ES:

- a) zástupci autorů
- b) zástupci státních organizací
- c) externí odborníci

ES pracuje ve třech základních fázích:

- a) způsob ustanovení ES
- b) hodnocení hotových digitalizací národního filmového fondu
- c) konzultace s výrobcí a se státní správou

Pravidla obsazování ES a rozhodování ES:

[1] ES má vždy lichý počet členů.

[2] Počet členů ES je maximálně 13-15 osob.

[3] Členy Expertní skupiny jsou specialisté podílející se na digitalizaci a restaurování kinematografických děl, jakož i osoby, dohlížející na dodržení správných technologických postupů dle metodiky DRA. Dále specialisté z ostatních restaurátorských, výtvarných a dramatických oborů.

[4] ES svolává a řídí osoba pověřená výkonným výborem OOA-S.

Pravidla rozhodování ES:

- ES rozhoduje ve sboru, vzájemných konzultacích a hledá v kvalifikovaná hodnocení, která odpovídají metodice DRA;
- ve sporných okamžicích rozhoduje ES prostou kvalifikovanou většinou hlasů přítomných členů ES, v případě rovnosti hlasů rozhoduje člen komise, kterého pověří OOA-S vedením ES.

Hodnocení obrazové a zvukové složky digitálně restaurovaného díla:

Hodnocení obrazu dle DRA:

- tonalita obrazu z hlediska jasu (v ploše obrazu)
- tonalita obrazu z hlediska barevnosti
- vyrovnanost průběhu hustot a barevného podání v kopii (rovnoměrnost expozice)
- snímková frekvence
- poměr stran
- mikrostruktura obrazu (ostrota, zrnitost, rozlišovací schopnost)
- stabilita obrazu
- míra potlačení jasového neklidu obrazu (potlačení nerovnoměrnosti laboratorního zpracování a stability laboratorního procesu – hustotní neklid)
- zvláštní tvůrčí postupy

Hodnocení zvuku dle DRA:

- frekvenční rozsah
- dynamický rozsah
- jednotnost mixu složek, lineárního/nelineárního zkreslení, odstupu užitečného signálu od rušivých složek (šum, brum,)
- počet kanálů
- prostorovost (dozvuk)
- synchronnost obrazu a zvuku
- kolísání zvuku (projevující se na frekvenci a intenzitě v čase)
- zvláštní postupy.

Věříme, že společným úsilím a podporou všech autorů-umělců sdružených v OOA-S, se v budoucnosti podaří prosadit kvalitní restaurování a digitalizaci všech kinematografických děl. Zavazuje nás k tomu totiž úcta k významným autorům, kteří se již nemohou bránit.

doc.Mgr. Antonín Weiser – vedoucí expertní skupiny OOA-S

V Praze dne 3.5.2019